

Hoe gevaarlijk is de Russische raket?

5 vragen over

Van STIEVEN RAMDHARIE

---

kruisraket rusland

Rusland heeft woensdag opnieuw ontkend dat het beschikt over een verboden kruisraket. Maar wat moeten we precies vrezen van de geheimzinnige SSC-8?

Om wat voor een raket gaat het?

Volgens de VS is de SSC-8 een kruisraket met een bereik van tussen de 500 en 5.500 kilometer. Deze zou al op twee bases operationeel zijn. Als dit klopt, dan overtreedt Moskou het 31 jaar oude INF-verdrag dat alle op land gestationeerde middellange-afstandsraketten verbiedt. Dankzij dit succesvolle wapenbeheersingsverdrag werd Europa in de jaren tachtig bevrijd van een groot gevaar: ruim tweeduizend Russische en Amerikaanse middellange-afstandsraketten werden vernietigd.

De nieuwe raket, die door de Russen de Novator 9M729 wordt genoemd, zou een landversie zijn van de Kalibr-kruisraket waarover de Russische marine beschikt. Moskou vuurde de Kalibr de afgelopen jaren voor het eerst af tijdens aanvallen op doelwitten van rebellen in Syrië. Volgens het INF-verdrag zijn vanuit marineschepen en bommenwerpers afgevuurde kruisraketten wél toegestaan.

Hoe weten de VS dat de nieuwe raket bestaat?

Al jaren doen geruchten de ronde dat de Russen in het geniep werken aan de kruisraket. In 2014 beschuldigde de regering-Obama Moskou voor het eerst officieel ervan dat het met de SSC-8 het INF-verdrag had geschonden. De VS stelden de Navo-bondgenoten op de hoogte dat Rusland de raket zelfs al had getest.

Vorig jaar meldde The New York Times op basis van Amerikaanse inlichtingen dat de Russen een stap verder waren gegaan en de SSC-8 hadden gestationeerd. Twee raketeenheden zouden over de SSC-8 beschikken. Moskou noemde de Amerikaanse beschuldigingen echter 'ongegegrond'. De raket zou geen groter bereik hebben dan 500 kilometer en was volgens de Russen niet in strijd met het INF-verdrag.

Vanuit Moskou kan de SSC-8 geheel Europa bestrijken. Als de Russen de raket dichterbij Europa plaatsen, zoals vlak bij Oekraïne, dan is het gevaar nog groter. De reactietijd van de Navo en de VS om zich te verdedigen tegen een met een kernkop geladen SSC-8 wordt dan nog korter.

Extra bedreigend is dat de raket wordt afgevuurd vanuit een mobiele lanceerinrichting. De Russen kunnen de raket makkelijk vanuit een bos afvuren. Tijdens de eerste Golfoorlog bleek hoeveel moeite de Amerikanen hadden om de mobiele Iraakse Scud-raketten op te sporen en uit te schakelen. De Irakezen konden toen ongestoord Scuds afvuren op Israël vanuit het uitgestrekte en lege westelijke deel van het land.

Waarom zouden de Russen de SSC-8 willen hebben?

Moskou beschikt over genoeg kernwapens, zo'n 4.500, om Europa te treffen in geval van oorlog. Onder andere vanuit onderzeeboten kunnen steden als Berlijn en Parijs met gemak bedreigd worden. Een militaire noodzaak voor de SSC-8 op het Europese slagveld is er dus niet.

De nieuwe kruisraket zou vooral bedoeld zijn om Ruslands tegenstanders en concurrenten in Azië af te schrikken, in het bijzonder China. Gestationeerd in het oosten van Rusland, kan de SSC-8 geheel China bestrijken. Beijing kan nu ongestoord aan middellange-afstands-raketten werken, omdat het niet valt onder het INF-verdrag.

Hoe kan Europa zich beschermen?

De VS beschikken sinds enkele jaren in Europa over een beperkt raket-schild. Dit systeem werd ooit opgezet om met Aegis-schepen, radars en onderscheppingsraketten (in Polen en Roemenië) Europa te beschermen tegen het gevaar van middellange-afstandsraketten van landen als Iran.

Ook beschikken diverse Navo-landen over Patriot-raketten, die in de jaren negentig met wisselend succes werd ingezet tegen de Iraakse Scuds van Russische makelij. De Patriot is nu flink verbeterd en effectiever. Maar het raketschild en de Patriot zijn vooral geschikt voor het uitschakelen van grote ballistische raketten. Het tijdig ontdekken en vernietigen van de kleine, laagvliegende kruisraketten is voor veel landen nog altijd een groot probleem.

Als Moskou niet inbindt, kunnen de VS reageren door ook met een eigen middellange-afstandsraket te komen. De regering-Trump heeft al hiermee gedreigd. Dit zou definitief het einde betekenen van het INF-verdrag en het begin inluiden van een nieuwe wapenwedloop tussen beide supermachten. De Russische president Poetin waarschuwde woensdag dat hij niet zal toekijken als de VS een middellange-afstandsraket zullen ontwikkelen. 'Wij zullen hetzelfde doen', aldus Poetin.
